

DOSSIER DE PRENSA

Un obra de Javier Ortiz dirigida por Carles Alfaro

STUDIO
TEATRO
• SANDRA TORAL •

Sandra Toral, Pedro Casablanc y Carles Alfaro en la presentación de '*José K. Torturado*', en el Festival Temporada Alta 2011. Foto de Janna Rovira

EL PUNT AVUI+ Dilluns, 10 d'octubre del 2011

INICI AGENDA I CINEMA SERVEIS CANALS PARTICIPACIÓ REGISTRE BLOGS PRESENCIA SORTIM VÍDEOS
 Portada Territori Societat Punt divers Política Economia **Cultura** Comunicació Opinió Esports

Cultura

« Enrere

ENVIAR UN COMENTARI

Recomendar 1

Tweet 3

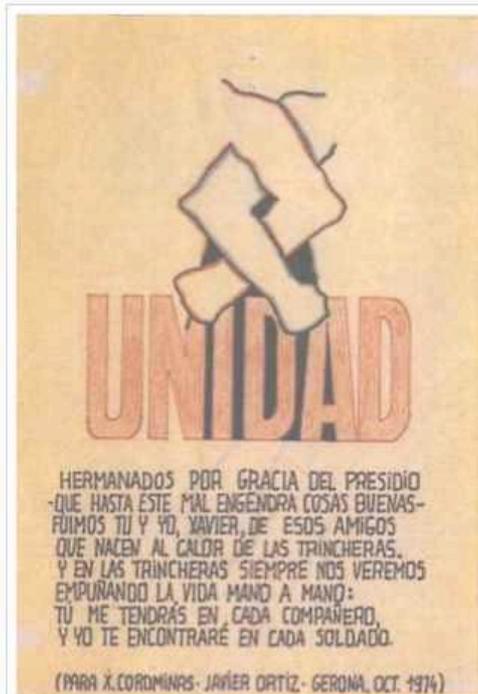
A+ A A-

Roda el món...

05/10/11 02:00 - GIRONA - DANI CHICANO

Divendres s'estrena una obra de Javier Ortiz, pres polític a Girona el 1974

Divendres que ve (21.00 h), a la sala La Planeta, es completarà un cicle curiós. En el marc de Temporada Alta s'estrenarà el monòleg teatral *José K. torturado*, escrit per Javier Ortiz, un periodista navarrès (*El Mundo, Público*) traspassat el 2009. L'eix central del text són tot un seguit de dilemes morals que planteja la tortura. Javier Ortiz, un periodista com n'hi ha pocs, amb un compromís a prova de bomba amb la seva professió i la societat que l'acollia, durant el 1974 va ser un pres polític —una forma de tortura— per pertinença a l'organització Bandera Roja. Es va estar uns cinc mesos a la presó de Girona, on va compartir cel·la amb un "xicot de Comissions que havia intentat organitzar una vaga a la Torras i l'havien enxampat". Aquell xicot era qui més tard, amb l'esdeveniment de la democràcia, seria l'alcalde de Salt, Xavier Corominas Mainegre. Durant aquells mesos, Corominas i Ortiz van ser inseparables. En un [extens article](#) que Ortiz va publicar la Diada de Catalunya del 2000 a *El Mundo del Siglo XXI* —posteriorment va plegar per "incompatibilitats ideològiques" amb la direcció—, el periodista navarrès va rememorar aquella estada, i com va demanar a Corominas, que "a diferència de la majoria de catalans de l'època sabia gramàtica catalana i escrivia en la seva llengua materna sense faltes d'ortografia", que li ensenyés l'idioma. Corominas va ser taxatiu i a partir de llavors, allà, únicament es va parlar en català. "Vaig experimentar —i molt a gust— la famosa immersió lingüística", explica Ortiz. L'article, publicat a *El Mundo*, és un veritable cant d'amor a la cultura catalana, i també un agre retret a la classe política catalana. Ortiz va fer un dibuix i un escrit a Corominas que aquest va publicar en un [article](#), l'any 2009, en què retia homenatge al periodista.

L'escrit i el dibuix que Ortiz va dedicar a Xavier Corominas.

Canals relacionats

Canal: Temporada Alta

Notícies de ...

Girona Salt

www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/460364-roda-el-mon.html

Temporada Alta estrena 'José K. Torturado', una obra sobre la tortura como instrumento de poder

Girona | 05/10/2011 - 15:43h

0 90 visitas [Notificar error](#) [Tengo más Información](#) [Im](#) [Pr](#) [A A](#)

[Seguir](#) [Tweet](#) 2 [Me gusta](#) [Menéalo](#) 0 [+1](#) 0 [Share](#)

GIRONA, 5 (EUROPA PRESS)

El festival **Temporada Alta** acogerá este viernes en la Sala La Planeta de Girona el estreno de la obra '**José K. Torturado**' --dirigida por Carles Alfaro y protagonizada por Pedro Casablanc--, en la que el periodista y escritor **Javier Ortiz** analiza la tortura como instrumento de poder.

José K. es un terrorista que ha depositado una bomba en un gran centro comercial y que en caso de explotar provocará una catástrofe; el protagonista es detenido y la policía, sin tiempo para evacuar el centro comercial, decide torturarlo como mal menor para conseguir la información sobre dónde ha colocado el artefacto y como desactivarlo, según ha detallado el festival en nota de prensa.

Ante esta situación, la obra plantea al espectador un verdadero dilema moral: ¿es lícita la tortura en un caso como este?

El texto, que no se ha estrenado nunca como espectáculo teatral, surgió después de una conferencia de Javier Ortiz y fue la actriz Sandra Toral quién le animó a darle forma a la pieza.

Con una hora de duración, la obra es, en palabras de José Saramago, "un alegato impresionante contra las perversiones de espíritu que pueden hacer del hombre, demasiadas veces por desgracia, el más feroz de los animales".

En motivo del estreno de 'José K. Torturado' se celebrará el 6 de octubre en Girona una mesa redonda sobre la tortura que contará con la participación del abogado Benet Salellas; la coordinadora del grupo Amnistía Internacional en Girona, Rosa María Blanco; el presidente de Acción de los Cristianos para la Abolición de la Tortura, Emili Chalaux, y Jorge del Cura, del Centro de Documentación Contra la Tortura de Madrid.

<http://www.lavanguardia.com/local/girona/20111005/54226436315/temporada-alta-estrena-jose-k-torturado-una-obra-sobre-la-tortura-como-instrumento-de-poder.html>

europapress.es CATALUÑA
Lunes, 10 de octubre 2011 últimas noticias

NACIONAL | INTERNACIONAL | ECONOMÍA | DEPORTES | TV | CULTURA | SOCIEDAD | SALUD | COMUNICA

CATALUÑA > Barcelona Girona Lleida Tarragona twitter @epcatalunya
europapress.cat Occitan Fira de Barcelona Canal Agro

Temporada Alta estrena 'José K. Torturado', una obra sobre la tortura como instrumento de poder

Directorio José Torturado Sala La Planeta Girona Temporada Alta Javier Ortiz

Deja tu comentario

Imprimir Enviar

COMPARTE ESTA NOTICIA

enviar
mensajería tuenti

SUSCRÍBETE A LAS NOTICIAS DE CATALUÑA EN TU ENTORNO:

Google Windows Live MY Yahoo! RSS

Boletín Personalizado

Temporada Alta 2011
Foto: TEMPORADA ALTA

GIRONA, 5 Oct. (EUROPA PRESS) -

El festival Temporada Alta acogerá este viernes en la Sala La Planeta de Girona el estreno de la obra 'José K. Torturado' --dirigida por Carles Alfaro y protagonizada por Pedro Casablanc-- , en la que el periodista y escritor Javier Ortiz analiza la tortura como instrumento de poder.

José K. es un terrorista que ha depositado una bomba en un gran centro comercial y que en caso de explotar provocará una catástrofe; el protagonista es detenido y la policía, sin tiempo para evacuar el centro comercial, decide torturarlo como mal menor para conseguir la información sobre dónde ha colocado el artefacto y como desactivarlo, según ha detallado el festival en nota de prensa.

Ante esta situación, la obra plantea al espectador un verdadero dilema moral: ¿es lícita la tortura en un caso como este?

El texto, que no se ha estrenado nunca como espectáculo teatral, surgió después de una conferencia de Javier Ortiz y fue la actriz Sandra Toral quién le animó a darle forma a la pieza.

Con una hora de duración, la obra es, en palabras de José Saramago, "un alegato impresionante contra las perversiones de espíritu que pueden hacer del hombre, demasiadas veces por desgracia, el más feroz de los animales".

En motivo del estreno de 'José K. Torturado' se celebrará el 6 de octubre en Girona una mesa redonda sobre la tortura que contará con la participación del abogado Benet Salellas; la coordinadora del grupo Amnistía Internacional en Girona, Rosa María Blanco; el presidente de Acción de los Cristianos para la Abolición de la Tortura, Emili Chaloux, y Jorge del Cura, del Centro de Documentación Contra la Tortura de Madrid.

<http://www.europapress.es/catalunya/noticia-temporada-alta-estrena-jose-torturado-obra-tortura-instrumento-poder-20111005154315.html>

EL PUNT AVUI+

COMARQUES GIRONINES Dijous, 6 d'octubre del 2011. ANY XXXVI NÚM. 11117

1,20€

Política

Sense paga de Nadal per al govern i els alts càrrecs ■ P22,23

El 9

Dos partits a Mourinho i un a Tito perquè s'hi va tornar ■ P51,52

Girona vol ser referent en congressos petits i mitjans

MÉS TURISME •

Els congressos són claus per crear ocupació fora de temporada

La Cambra de Comerç de Girona i l'Ajuntament de Girona consideren que cal potenciar el turisme de congressos amb l'objectiu

CIUTAT IDEAL •

Als professionals els agrada Girona per a trobades de fins a 500 persones

de dinamitzar l'economia i sortir de la crisi, segons van assegurar ahir en la presentació d'un congrés que es farà al febrer a Giro-

na i en què participaran més de tres-cents professionals en l'organització de congressos de tot l'Estat. ■ P2,3

Països Catalans

Revisaran els passis gratuïts del túnel del Cadí

La concessionària ha detectat que hi ha un grup extens de falsos empadronats

P9

Cultura

El cellerenc Sak Noel, al número 1 de les llistes britàniques

La seva cançó 'Loca people' es presenta amb un vídeo que mostra Barcelona com a destinació turística ideal per anar de farra

P49

L'actor de 'José K. torturado' ■ EL SEBBAT CULTURA, P45

La tortura i els seus dilemes, a Temporada Alta

Països Catalans

Ryanair es repensa tornar a potenciar Girona

La Generalitat també està disposada a reobrir les converses

P5

Societat

Creen una plataforma per aturar retallades socials

Entitats del camp de la discapacitat s'uneixen per adoptar mesures

P41

Països Catalans

Santi Vila desencalla el segon CAP de Figueres

Es proposa tenir llist el projecte executiu abans que acabi el 2012

P10

Club del Subscriptor Pàgina 31

Sabadell patrocina l'edició digital d'EL PUNT AVUI+

Cultura i Espectacles

Temporada Alta estrena a La Planeta un text de Javier Ortiz sobre els dilemes morals que presenta la tortura

Una sacsejada incòmoda

Dani Chicano
GIRONA

ta
Explica Sandra Toral, actriu, productora i docent, que l'any 2005 va assistir a un cicle de conferències sobre la tortura, a Madrid, i un dels ponents era el periodista base Javier Ortiz (1948-2009), un d'aquells homes que dignifica la professió de periodista. En la seva conferència, Ortiz va plantejar a l'audiència un seguit de dilemes morals sobre la tortura, exposant un cas fictici: un terrorista, José K., que ha col·locat una bomba en una gran plaça, és detingut per la policia quan encara falta una hora perquè l'artefacte exploti. Sense temps material per fer la recerca o desallotjar la plaça, la policia decideix torturar-lo per aconseguir la informació. Heus ací el dilema: és lícit torturar-lo? El fi justifica els mitjans? A qui envoleix més la tortura? A qui la practica? A qui l'ordena? A qui la tolera explícitament o implícitament? És comprensible, i molt significatiu, que en aquella mateixa conferència hi hagués part del públic que se sentís incòmode o que, fins i tot, abandonés la sa-

la. Passar de l'abstracció de l'horror a la personalització d'aquest horror, a posar-li cara, incòmoda, i més quan en algun moment s'intueix que la societat mateixa té alguna responsabilitat en la creació del monstre que parla i que expressa les seves raons. Perquè això ens posa un espill al davant, tal com va explicar ahir el director valencià Carles Alfaro. Després d'aquella conferència, i gràcies a la insistència de Toral perquè ho fes, Ortiz, al qual no agradava especialment el teatre i s'hi va resistir

Carles Alfaro:
"Estic molt interessat en la consciència, i en els conflictes que crea tenir-ne"

mult, va afrontar el repte de fer un monòleg. La motivació que va posar fi a totes les objeccions del periodista va ser "donar veu a algú que mai sentim", així és, al terrorista. Aquesta és la gènesi de *José K., torturado*, que es podrà

veure demà (21 h), en funció única, a la sala La Planeta de Girona.

Una vegada escrit el text, Toral va organitzar una lectura a la SGAE, però el seu objectiu era posar-lo en escena. Aquí entren en joc Carles Alfaro, el director, Pedro Casablanc, que és l'interpret, i Temporada Alta, que coproduïx i estrena l'espectacle. Alfaro va explicar ahir que li ha costat molta feina fer la posada en escena, ja que per aconseguir una versió definitiva del text ha recorregut a manuscrits i a molt de material que Ortiz havia descartat mentre feia l'exercici de síntesi amb vista a compondre el text definitiu i que, segons el director valencià, era un material "més teatral" que el resultat final d'Ortiz, que s'hacabat doblant una vegada ha passat per les seves mans, amb la complicitat absoluta de la vídua i la filla del periodista. Alfaro estava interessat "en la consciència, i en els conflictes que crea tenir-ne", però no volia fer una obra maniquea, volia "humanitzar fins al límit" l'ésser humà que no deixa de ser el terrorista: "No és ni una defensa, ni una justificació, en absolut. El que passa, però, és que el més fàcil és pensar que un terrorista

Casablanc, que interpreta el terrorista de 'José K., torturado', en plena funció ■ LL. SERRAT

Taula rodona sobre la tortura, i l'assaig general

Aprofitant l'estrena de l'espectacle basat en el text de Javier Ortiz, avui (19.30 h), a la mateixa sala La Planeta de Girona, se celebrarà una taula rodona sobre la tortura. En aquesta taula, organitzada per Acció dels Cristians per

l'Abolició de la Tortura (ACAT), hi participaran el president d'aquesta entitat, Emili Chalaux; l'advocat gironí Benet Salellas; la coordinadora del grup d'Amnistia Internacional a Girona, Rosa Maria Blasco, i un represen-

tant del Centro de Documentación contra la Tortura de Madrid, Jorge del Cura. En acabar, els participants i assistents podran gaudir de l'assaig general, una funció amb públic, de la peça *José K., torturado*.

és un malalt, etiquetar-lo, com els grans monstres de la història, classificar-lo i després oblidar-se'n, però no, el terrorista té raons i pren actituds en funció d'aquestes raons i, per tant, són accions que considera raonades. Si no escoltem les raons i els arguments, ni d'on vénen, difícilment anirem més enllà de l'esquematisme", diu Alfaro. Segons el director, el terrorista que presenta "ha anat cremant fases, suposades coartades", i ens mostra, a l'obra, que ha arribat a la fase final, la del

desencant absolut, en què està convençut que les bombes ja no canvien res, però que les posa únicament per "trencar la pau repugnant dels poders establerts, i en reverja del fàstic que es produeix a ell mateix i que interpreta que és on l'ha dut la societat que tenim".

La posada en escena és impactant. Durant el poc menys d'una hora que dura la peça, Pedro Casablanc està despullat, assegut d'esquena al públic en un tamboret, dins una urna de miralls translúcids —el públic

el veu a ell, però ell només veu el seu reflex per les quatre bandes—, i una càmera li enfoca la cara, servint un primeríssim primer pla ampliat en una pantalla per sobre de l'urna. El so amplificat prové esmortit de dins la peixera d'un metre quadrat de superfície. No es pot tocar, no es pot aixecar; només pot estar immòbil, assegut, parlant, mentre les quatre parets de mirall li retornen la seva pròpia imatge, en un espai reduït, i infinit alhora, per l'efecte multiplicador dels miralls. ■

EL PUNT AVUI+ Divendres, 14 d'octubre del 2011

INICI AGENDA I CINEMA SERVEIS CANALS PARTICIPACIÓ REGISTRE BLOGS PRESENCIA SORTIM VÍDEOS

Portada Territori Societat Punt divers Política Economia **Cultura** Comunicació Opinió Esports

Cultura

« Enrere

ENVIAR UN COMENTARI

Recomendar 7

Tweet 0

A+ A A-

Una sacsejada incòmoda

Temporada Alta estrena a La Planeta un text de Javier Ortiz sobre els dilemes morals que presenta la tortura

06/10/11 02:00 - GIRONA - [DANI CHICANO](#)

Explica Sandra Toral, actriu, productora i docent, que l'any 2005 va assistir a un cicle de conferències sobre la tortura, a Madrid, i un dels ponents era el periodista basc Javier Ortiz (1948-2009), un d'aquells homes que dignifica la professió de periodista. En la seva conferència, Ortiz va plantejar a l'audiència un seguit de dilemes morals sobre la tortura, exposant un cas fictici: un terrorista, José K., que ha col·locat una bomba en una gran plaça, és detingut per la policia quan encara falta una hora perquè l'artefacte exploti. Sense temps material per fer la recerca o desallotjar la plaça, la policia decideix torturar-lo per aconseguir la informació. Heus ací el dilema: és lícit torturar-lo? El fi justifica els mitjans? A qui envileix més la tortura? A qui la practica? A qui l'ordena? A qui la tolera explícitament o implícitament? És comprensible, i molt significatiu, que en aquella mateixa conferència hi hagués part del públic que se sentís incòmode o que, fins i tot, abandonés la sala. Passar de l'abstracció de l'horror a la personalització d'aquest horror, a posar-li cara, incòmoda, i més quan en algun moment s'intueix que la societat mateixa té alguna responsabilitat en la creació del monstre que parla i que expressa les seves raons. Perquè això ens posa un espill al davant, tal com va explicar ahir el director valencià Carles Alfaro. Després d'aquella conferència, i gràcies a la insistència de Toral perquè ho fes, Ortiz, al qual no agradava especialment el teatre i s'hi va resistir molt, va afrontar el repte de fer un monòleg. La motivació que va posar fi a totes les objeccions del periodista va ser "donar veu a algú que mai sentim", això és, al terrorista. Aquesta és la gènesi de *José K., torturado*, que es podrà veure demà (21 h), en funció única, a la sala La Planeta de Girona.

Casablanco, que interpreta el terrorista de 'José K torturado', en plena funció Foto: LL. SERAT.

Canals relacionats

@ Canal: Temporada Alta

“ Carles Alfaro: “Estic molt interessat en la consciència, i en els conflictes que crea tenir-ne”

Notícies de ...

STUDIO
TEATRO

• SANDRA TORAL •

Una vegada escrit el text, Toral va organitzar una lectura a la SGAE, però el seu objectiu era posar-lo en escena. Aquí entren en joc Carles Alfaro, el director; Pedro Casablanc, que és l'intendent, i Temporada Alta, que coprodueix i estrena l'espectacle. Alfaro va explicar ahir que li ha costat molta feina fer la posada en escena, ja que per aconseguir una versió definitiva del text ha recorregut a manuscrits i a molt de material que Ortiz havia descartat mentre feia l'exercici de síntesi amb vista a compondre el text definitiu i que, segons el director valencià, era un material "més teatral" que el resultat final d'Ortiz, que s'ha acabat doblant una vegada ha passat per les seves mans, amb la complicitat absoluta de la vídua i la filla del periodista. Alfaro estava interessat "en la consciència, i en els conflictes que crea tenir-ne", però no volia fer una obra maniquea, volia "humanitzar fins al límit" l'ésser humà que no deixa de ser el terrorista: "No és ni una defensa, ni una justificació, en absolut. El que passa, però, és que el més fàcil és pensar que un terrorista és un malalt, etiquetar-lo, com els grans monstres de la història, classificar-lo i després oblidar-se'n, però no, el terrorista té raons i pren actituds en funció d'aquestes raons i, per tant, són accions que considera raonades. Si no escoltem les raons i els arguments, ni d'on vénen, difícilment anirem més enllà de l'esquematisme", diu Alfaro. Segons el director, el terrorista que presenta "ha anat cremant fases, suposades coartades", i ens mostra, a l'obra, que ha arribat a la fase final, la del desencant absolut, en què està convençut que les bombes ja no canvien res, però que les posa únicament per "trencar la pau repugnant dels poders establerts, i en revenja del fàstic que es produeix a ell mateix i que interpreta que és on l'ha dut la societat que tenim".

La posada en escena és impactant. Durant el poc menys d'una hora que dura la peça, Pedro Casablanc està despullat, assegut d'esquena al públic en un tamboret, dins una urna de miralls translúcids –el públic el veu a ell, però ell només veu el seu reflex per les quatre bandes–, i una càmera li enfoca la cara, servint un primeríssim primer pla ampliat en una pantalla per sobre de l'urna. El so amplificat prové esmorteït de dins la peixera d'un metre quadrat de superfície. No es pot tombar, no es pot aixecar; només pot estar immòbil, assegut, parlant, mentre les quatre parets de mirall li retornen la seva pròpia imatge, en un espai reduït, i infinit alhora, per l'efecte multiplicador dels miralls.

Taula rodona sobre la tortura, i l'assaig general

Aprofitant l'estrena de l'espectacle basat en el text de Javier Ortiz, avui (19.30 h), a la mateixa sala La Planeta de Girona, se celebrarà una taula rodona sobre la tortura. En aquesta taula, organitzada per Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura (ACAT), hi participaran el president d'aquesta entitat, Emili Chalaux; l'advocat gironí Benet Salellas; la coordinadora del grup d'Amnistia Internacional a Girona, Rosa Maria Blasco, i un representant del Centro de Documentación contra la Tortura de Madrid, Jorge del Cura. En acabat, els participants i assistents podran gaudir de l'assaig general, una funció amb públic, de la peça *José K, torturado*.

www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/460819-una-sacsejada-incomoda.html

CADA DIUMENGE POTS ACONSEGUIR UNA DE LES VUIT PASHMINES DE LA COL·LECCIÓ

BOADELLA I LES ESCAULES
Un propietari restringeix el pas pel camí de la Muga ▶ 32

FETS I GENT
Una duquesa «felic» després de l'enllaç ▶ 38 i 39

www.diaridegirona.cat

Diari de Girona

FAX 972 20 20 05 | ☎ 972 20 20 66 | AVE diari@diari.degirona.cat | ADREÇA PASSEIG GENERAL MENDOZA, 2. 17002 GIRONA | DIRECTOR JORDI XARGAYÓ | NÚMERO 21.978

Apuntes diari ecològic paper reciclat en un 80,5%

1,10€

Dijous 6 D'OCTUBRE DE 2011

FUNDAT EL 1889

Ryanair acusa la Generalitat de no respondre als seus missatges per negociar sobre Girona

▶ El Govern català sosté que la companyia irlandesa ja coneix quina és la seva proposta

▶ Lluís Recoder afirma que hi ha aerolínies interessades en Girona però no concreta quines

■ Mentre el vicepresident de Ryanair, Michael Cawley, es va despatxar ahir a base de bé contra els representants del Govern català, que va qualificar de mal educats per no respondre els seus missatges i va tro-

nitzar sobre l'acusació de «chantatge», el conseller Recoder seguia venent optimisme, i va anunciar que negocia amb altres companyies -no en va dir cap nom- que poden cobrir el buit a l'aeroport. ▶ 3

El Trueta ha de reobrir una planta que estava tancada per evitar la saturació d'urgències

▶ BOI RUIZ NO INSTAURARÀ EL COPAGAMENT PERQUÈ DIU QUE COMPETEIX AL GOVERN CENTRAL ▶ SUPLEMENT SALUT

La tortura com a instrument de poder, a Temporada Alta

■ CARLES ALFARO DIRIGEIX L'OBRA «JOSÉ K. TORTURADO» DEL PERIODISTA JAVIER ORTIZ, QUE S'ESTRENA DEMÀ A LA SALA LA PLANETA ▶ 36

L'actor Pedro Casablanc, en l'espectacular posada en escena.

Un jutjat obliga Platja d'Aro a convocar una plaça que havia adjudicat a una candidata d'ICV

■ El jutjat ha condemnat l'Ajuntament de Castell-Platja d'Aro a convocar el procés selectiu per cobrir la plaça que ocupa una antiga candidata d'ICV. A més, obliga a pagar la meitat de les costes del demandant, l'exedil David Puig. ▶ 17

Mor als 16 anys un campió estatal de natació en un accident de moto al mig d'Olot

■ UN HOME RESULTA FERIT GREU EN SER ATROPELLAT QUAN CREUAVA LA N-260 A PEDRET ▶ 11 I 12

Artur Mas i 350 alts càrrecs del Govern no cobraran la paga de Nadal

■ El gest simbòlic anunciat pel president de la Generalitat afectarà unes 350 persones i suposarà un estalvi d'1,8 milions d'euros. ▶ 25

A més a DdG

La canonada principal d'Olot es rebruta i nega garatges i baixos

■ La ciutat es va quedar sense aigua sis hores i mitja. ▶ 7

Cassà té un mes per acollir-se al pla de sanejament per sortir del forat econòmic ▶ 6

Anàlisi de la trepitjada 7 d'octubre (hores convingudes)

FOOTSCAN

Especialistes en running des de 1986...

122€

Snova Glide 99€

adidas

Parra

C. Migdia 1 - 17002 Girona - Tel. 972 200 429

FRED PERRY STORE

VENDA DIRECTA AL PÚBLIC

OBERT DE DILLUNS A DIVENDRES DE 5 A 8.30 I DISSABTES AL MATÍ DE 10 A 1.30

Ens trobareu a Olot, a l'avinguda Reis Catòlica, 7 (al costat dels cinema)

Telèfons 972 26 22 62 / 972 26 01 72

Suma't al nostre projecte

GIRONA 28 oct - 1 nov 2011

fira demostres

50 edicions

Nous espais i sessions participatives dinamitzen la Fira

Informa't al 900 352 930

Fira de Girona www.firadegirona.cat

36

Dijous, 6 d'octubre de 2011 **Diari de Girona**

FETS I GENT La duquessa d'Alba se sent «molt feliç» després de tornar a casar-se

Cayetana Fitz-James Stuart va contraure aahir matrimoni amb Alfonso Díez, però el seu fill Jacobo Siruela i la seva companya, Inka Martí, no van fer acte de presència a les nupcies. ▶ 38 | 39

LLETRES El japonès Haruki Murakami és a les travesses del Nobel de Literatura

El màxim guardó es decidirà avui i també sonen els noms del sirà Adonis o el suec Adam Zagajewski. ▶ 37

Cultura i Societat

ESPECTACLES | CIÈNCIA | TENDÈNCIES | TRADICIONS | FETS I GENT | CINEMA | TELEVISIÓ

La Planeta estrena «José K. Torturado», obra sobre la tortura com a instrument de poder

▶ Dirigida per Carles Alfaro i interpretada per Pedro Casablanc, l'obra es basa en un text del periodista Javier Ortíz

GIRONA | EUROPA PRESS/Deag

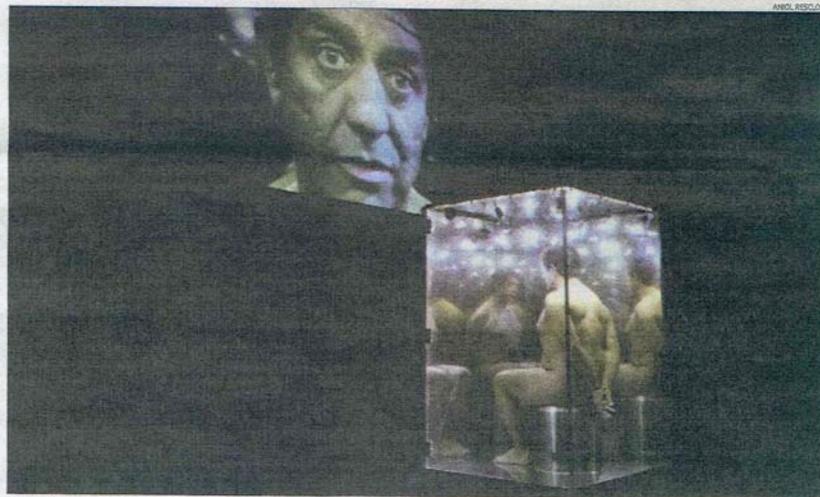
El festival Temporada Alta acollirà aquest divendres a la Sala La Planeta de Girona l'estrena de l'obra *José K. Torturado* -dirigida per Carles Alfaro i protagonitzada per Pedro Casablanc-, en la qual el periodista i escriptor Javier Ortíz analitza la tortura com a instrument de poder.

José K. és un terrorista que ha dipositat una bomba en un gran centre comercial i que en cas d'explotar provocarà una catàstrofe; el protagonista és detingut i la policia, sense temps per evacuar el centre comercial, decideix torturar-lo com mal menor per aconseguir la informació sobre on ha col·locat l'artefacte i com desactivar-lo, segons ha detallat el festival en nota de premsa.

Davant aquesta situació, l'obra planteja a l'espectador un veritable dilema moral: és lícita la tortura en un cas com aquest? El text, que no s'ha estrenat mai com a espectacle teatral, va sorgir després d'una conferència de Javier Ortíz i va ser l'actriu Sandra Toral qui el va animar a donar-li forma.

L'animal més ferotge

Amb una hora de durada, l'obra és, en paraules del malaguanyat José Saramago, «un al·legat impressionant contra les perversions d'esperit que poden fer de l'home, massa vegades per desgràcia, el més ferotge dels animals».

L'espectacular posada en escena de l'obra que s'estrena demà a Girona dins del cicle de Temporada Alta.

Segons Sandra Toral, «gràcies al Festival Temporada Alta, José K. tindrà per fi els escenaris».

Nascut el 1963 a Sevilla, l'actor Pedro Casablanc es va formar al Teatre de la Abadía de Madrid i ha

treballat en nombroses obres de teatre, pel·lícules i sèries de televisió (*Hospital Central*, *El pantano*) i produccions cinematogràfiques (*23F*, *The Deal*, *Don Juan*).

Amb motiu de l'estrena de José

K. Torturado se celebrarà el 6 d'octubre a Girona una taula rodona sobre la tortura que comptarà amb la participació de l'advocat Benet Sallés; la coordinadora del grup Amnistia Internacional a Girona,

Rosa María Blanco; el president d'Acció dels Cristians per a l'Abolició de la Tortura, Emili Chalaux, i Jorge del Cura, del Centre de Documentació Contra la Tortura de Madrid.

'José K.', un monstruo cargado de razones

El Festival Temporada Alta estrena la obra basada en un texto de Javier Ortiz

TONI POLO | BARCELONA | 06/10/2011 08:00

+1 0

Me gusta

2 Comentarios

Media: 3 Votos: 1

70 % Descuento en Madrid

Ofertas diarias. Descúbrelas ahora en Madrid. ¡Un 70 % de Dcto.! www.Ofertas.GROUPON.es

ANUNCIOS GOOGLE

La polémica persigue a *José K. Torturado*. "Sólo por plantear si torturamos o no a esta bestia", dice la actriz Sandra Toral, productora de la obra, basada en un escrito del fallecido Javier Ortiz. La bestia a la que alude Toral es el protagonista del montaje, un terrorista que ha puesto una bomba en una plaza y que está siendo torturado por la Policía para que diga dónde está el explosivo. Mañana se estrenará en única sesión la versión que dirige Carles Alfaro y que interpreta Pedro Casablanc, en Girona, dentro del **Festival Temporada Alta**.

Pedro Casablanc es el único protagonista de la obra.

La polémica empezó en 1998, cuando Ortiz dio una conferencia sobre la tortura en el Círculo de Bellas Artes de Madrid. Muchos abandonaron la sala indignados, otros llegaron a insultar al ponente y a desearle lo peor. Sandra se quedó emocionada. Y propuso hacer una lectura dramatizada a partir de la situación que describía Ortiz. La editorial Atrapasueños editó el texto antes incluso de la muerte del autor, **en 2009**.

"La sociedad, en su trastienda, crea estos monstruos", dice Carles Alfaro

Carles Alfaro lleva más de medio año dándole forma al montaje teatral. "Hemos recuperado muchos de los borradores de Ortiz", comenta el director valenciano. "Y seguimos la huella del criterio del autor que, creo que con cierto pudor, como si de alguna manera se le fuera la mano, fue corrigiendo hasta su versión final". Sandra Toral da fe de esas dudas inevitables y terribles que asolaron a Ortiz a la hora de poner un final a la disertación.

"No quiero saber nada de demagogias ni de moralinas", dice Alfaro. "Me interesan los problemas que acarrea tener conciencia. Se trata de dar voz a todos: a los muertos, al verdugo, a los torturadores y al torturado de la manera más desnuda, para plasmar todas las contradicciones sin ningún tipo de rubor".

¿Dónde están los límites?

"Este terrorista quiere perturbar la repugnante paz del poder"

"Es evidente que estamos ante un monstruo, pero cargado de razones, por inaceptables que sean", dice Alfaro. "El problema es que esta sociedad, en su trastienda, **está creando estos monstruos**". En el aire, preguntas sin respuesta: ¿Quién decide en qué circunstancias podría ser lícito torturar? ¿Dónde está esa línea?

Otro problema es que estos monstruos no están enfermos, como tendemos a pensar, para poder mirar hacia otro lado.

"Está cuerdo", asegura el director. "Es consciente de que con esa bomba no va a cambiar nada. Lo hace exclusivamente para perturbar la repugnante paz del poder y para vengar su asco".

El Nobel José Saramago, que leyó el texto original, dijo que lo grave es que la tortura ya no escandaliza. "**Lo asumimos como un mal menor**", coincide Alfaro.

<http://www.publico.es/culturas/400092/jose-k-un-monstruo-cargado-de-razones>

TV3, Telenotícies - 08/10/2011 1.47

Inici > Vídeos TV3alacarta > "José K. Torturado" al Temporada Alta

Vídeos alacarta

00:19/01:47

Enllaç <http://www.tv3.cat/3alacart>

- Eliminar dels preferits
- Tots els vídeos (RSS) d'actualitat
- Envia a un amic
- Comparteix

M'agrada inscriu-te to see what your friends like.

0 Tweet

0 +1

Telenotícies - 08/10/2011 1.47

"José K. Torturado" al Temporada Alta

El Festival Temporada Alta va sacsejar consciències ahir a la nit. El director Carles Alfaro hi va estrenar "José K. Torturado", un text dur del periodista Javier Ortiz sobre els dilemes morals de la tortura. Un monòleg que interpreta l'actor Pedro Casablanc en unes condicions molt incòmodes.

www.tv3.cat/videos/3742450/Jose-K-Torturado-al-Temporada-Alta

EL PUNT AVUI+ Divendres, 14 d'octubre del 2011

INICI AGENDA I CINEMA SERVEIS CANALS PARTICIPACIÓ REGISTRE BLOGS PRESENCIA SORTIM VIDEOS

Portada Territori Societat Punt divers Política Economia **Cultura** Comunicació Opinió Esports

Cultura

« Enrere

ENVIAR UN COMENTARI

Recomendar 7

Tweet 0

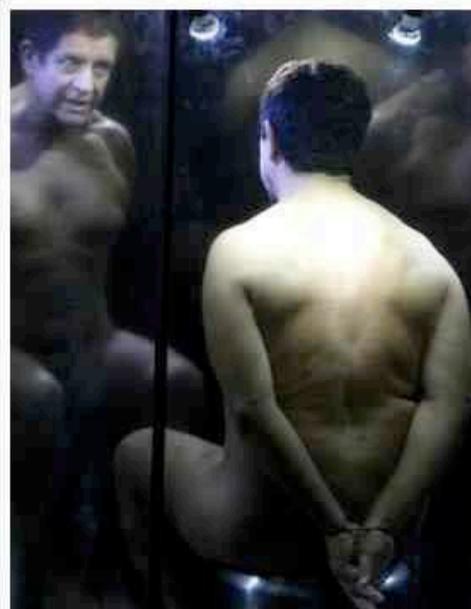
A+ A-

Una sacsejada incòmoda

Temporada Alta estrena a La Planeta un text de Javier Ortiz sobre els dilemes morals que presenta la tortura

06/10/11 02:00 - GIRONA - DANI CHICANO

Explica Sandra Toral, actriu, productora i docent, que l'any 2005 va assistir a un cicle de conferències sobre la tortura, a Madrid, i un dels ponents era el periodista basc Javier Ortiz (1948-2009), un d'aquells homes que dignifica la professió de periodista. En la seva conferència, Ortiz va plantejar a l'audiència un seguit de dilemes morals sobre la tortura, exposant un cas fictici: un terrorista, José K., que ha col·locat una bomba en una gran plaça, és detingut per la policia quan encara falta una hora perquè l'artefacte exploti. Sense temps material per fer la recerca o desallotjar la plaça, la policia decideix torturar-lo per aconseguir la informació. Heus ací el dilema: és lícit torturar-lo? El fi justifica els mitjans? A qui envileix més la tortura? A qui la practica? A qui l'ordena? A qui la tolera explícitament o implícitament? És comprensible, i molt significatiu, que en aquella mateixa conferència hi hagués part del públic que se sentís incòmode o que, fins i tot, abandonés la sala. Passar de l'abstracció de l'horror a la personalització d'aquest horror, a posar-li cara, incòmoda, i més quan en algun moment s'intueix que la societat mateixa té alguna responsabilitat en la creació del monstre que parla i que expressa les seves raons. Perquè això ens posa un espill al davant, tal com va explicar ahir el director valencià Carles Alfaro. Després d'aquella conferència, i gràcies a la insistència de Toral perquè ho fes, Ortiz, al qual no agradava especialment el teatre i s'hi va resistir molt, va afrontar el repte de fer un monòleg. La motivació que va posar fi a totes les objeccions del periodista va ser "donar veu a algú que mai sentim", això és, al terrorista. Aquesta és la gènesi de *José K., torturado*, que es podrà veure demà (21 h), en funció única, a la sala La Planeta de Girona.

Casablanc, que interpreta el terrorista de 'José K. torturado', en plena funció Foto: LL. SERAT.

Canals relacionats

@ Canal: Temporada Alta

“ Carles Alfaro: “Estic molt interessat en la consciència, i en els conflictes que crea tenir-ne”

Notícies de ...

STUDIO
TEATRO

• SANDRA TORAL •

No sé si he comprès bé el text o no hi ha res a comprendre en un sentit profund i humà, més enllà de la denúncia de la tortura i de la criminalitat maquillada que qualsevol govern practica. Humanament, i en un sentit moral, el personatge de José K. és repugnant, com qualsevol assassí conscient, com qualsevol terrorista professionalitzat. És impossible empatitzar amb un tipus capaç de sacrificar la vida de la pròpia mare i d'un munt de persones innocents per uns ideals que es basen en la destrucció sistemàtica. El que fa José K. és situar al mateix nivell Estat i terrorisme, ambdós cíncics botxins d'éssers incauts dins un sistema. Naturalment s'hi pot estar idealment d'acord en això, però no és justificable llevar cap vida. Si és que la vida és un principi inalienable, és clar. Tanmateix, se'ns pregunta si és justificat torturar per salvar vides. No! És clar! Sí! És clar! Però és aquest el tema de fons?

La veig com una obra que descriu la pertorbació d'un ésser arrossegat per la lògica destructora d'un idealisme qualsevol (on fins justifiquen mitjans) i obscur. Una obscuritat pervertida i delirant. Un justicier que pretén, amb actes terroristes, assassinar com més gent millor per despertar la consciència d'una societat que, de manera semblant, infligeix el mal com a sistema. On és, aleshores, la pregunta?

Duresa escènica i direcció sòbria de Carles Alfaro, capaç d'ofegar, literalment, el públic i l'esplèndid Pedro Casablanc.

José K., torturado
Autor: Javier Ortiz.
Dramatúrgia i direcció: Carles Alfaro.
Intèrpret: Pedro Casablanc.
Sala La Planeta, 7 d'octubre del 2011.

www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/461467-expiacio.html

FESTIVAL DE TARDOR DE CATALUNYA
GIRONA / SALT 2011
APUNTS DE TEMPORADA

INICI ELS AUTORS

José K., Torturado o la impunitat de l'estat de dret.

per Laura Iglesias

oct 9th, 2011 | 2 comentaris

Pintura sobre la tortura a l'estat espanyol de Josemarí Ortiz, germà de J. Ortiz, autor de José K., Torturado.

Un terrorista despullat d'esquena al públic es despulla. Un magistral **Pedro Casablanc**, canells i turmells emmanillats dins d'una caixa de vidre, ens ofereix les diverses cares de les seves conviccions a través d'uns miralls que ens el mostren des de tots els angles possibles. Per si l'espectador no acaba d'entrar dins els mecanismes del seu cervell, una càmera ens projecta la seva mirada en blanc i negre, sense subterfugis. Uns ulls que fuetegen la bastida de la nostra moral i la fan trontollar fins als fonaments, ofegant-la entre els claustrofòbics regalims d'un baf punyent que ens entela la consciència.

Estem davant d'un cas senzill: la policia ha detingut un terrorista d'un país qualsevol que reconeix que acaba de posar una bomba en una gran plaça on s'ha de celebrar un acte polític de masses, però es nega a dir el lloc. Cal perdre el temps buscant-la? Cal avisar a la gent innocent de la plaça amb els riscos d'una possible allau que això pot suposar? Amb l'excusa del tic-tac d'una bomba de rellotgeria que corre de manera angoixant tant com les agulles del rellotge per trobar-la, el mecanisme de la tortura, un mal menor per obtenir un benefici major, està servit.

Després d'haver sobreviscut a l'impactant muntatge **José K., Torturado** de **Carles Alfaro** a la Sala La Planeta, he llegit en la majoria de rotatius del país la famosa frase, erròniament atribuïda a **Maquiavel**, *La fi justifica els mitjans?* Dubto que aquest intens monòleg giri primordialment al voltant d'aquesta anotació que va fer **Napoléon Bonaparte** al llibre *El Príncep*.

En aquesta inquietant i esfereïdora posada en escena se'ns interpel·la sobre la nostra doble moral davant el tema de la tortura d'estat. **Javier Ortiz**, autor del text, no ens està preguntant sobre els actes d'un terrorista o si la tortura és justificada sinó sobre els límits ètics dels defensors de la llei en nom de l'estat. Davant els fets evidents de la utilització de la tortura pels mecanismes de l'estat, què fa la consciència col·lectiva d'una societat com la nostra? Ignorar-ho. La ignorància volguda davant d'aquest tema no és només convenient sinó moralment imprescindible per no fer-nos trontollar aquesta bastida ètica i moral en la que suposadament es sustenta l'estat garant dels nostres drets.

La tortura, que no és una disfunció del sistema, sinó una de les moltes i variades armes que té per defensar-se, no és admissible sota cap concepte, però com diu J. Ortiz, no només perquè suposi una violació dels drets humans, sinó perquè la tortura degrada el codi moral de qui l'aplica, dels responsables que l'autoritzen i de la societat que l'accepta. O algú s'ha plantejat per quina raó l'Estat Espanyol, denunciat per **Amnistia Internacional**, té una llei que permet la incomunicació del detingut 72 hores?

La ignorància deliberada per aplacar-nos la consciència ens fa còmplices a tots.

Els autors

MERCÈ SIBINA
JOSEP M. FONALLERAS
LAURA IGLESIAS

Cercador

Arxiu

- octubre 2011
- setembre 2011
- desembre 2010
- novembre 2010
- octubre 2010
- setembre 2010
- desembre 2009
- novembre 2009
- octubre 2009
- setembre 2009

www.apuntsdetemporada.cat/2011/10/09/jose-k-torturado-o-la-impunitat-de-lestat/

C/ Doctor Esquerdo, 87-6° D • 28007 Madrid • 91 409 1491 • sandratoral@telefonica.net • www.sandratoral.com

Pedradas

2011/10/09 21:40:00 GMT+2

Crónica de José K y del policía pegón

Todo comenzó con una conferencia que Javier Ortiz dio en unas jornadas organizadas por la Asociación Contra la Tortura en marzo de **1996**. Su intervención se tituló "*Tortura y doble moral*". **Sandra Toral** le convenció para que aquel texto pudiera representarse algún día encima de un escenario. Ortiz lo adaptó y, quince años después, *se estrenó el pasado viernes, 7 de octubre, en Girona* (previamente, en abril de 2005 hubo una lectura teatralizada a cargo de Ramón Langa en Madrid).

Aquella conferencia de **1996** levantó ampollas. No sé cómo será recibida la obra en **2011**, pero me parece que habrá división de opiniones: unos en su padre y otros en su madre. Por ello, me parece que los profesionales embarcados en esta aventura **son una cuadrilla de valientes**: Sandra Toral, Carles Alfaro, Pedro Casablanc...

La función debía haber comenzado a las 21:00 horas en La Planeta (Girona), pero el reloj había superado las 21:35 horas para cuando un ruido atronador dio paso a una luz que dibujó el escenario. Al acceder al local ya habíamos visto una urna y dentro de ella estaba José K (**Pedro Casablanc**) sentado en un taburete, desnudo y esposado de pies y manos. Una pantalla nos mostraba un primer plano de su rostro y eso fue lo que vimos a lo largo de la hora y cuarto posterior: mis ojos se fijaban en la pantalla, unas veces, pero también en aquel cubículo empañado.

Javier no quiso *nacionalizar* a José K, pero muchos de los que la vean tratarán de llevar el agua a su molino. Veterano de los 60, el protagonista lleva más de 30 años poniendo bombas y matando. Este sujeto es el único que sabe dónde está la bomba que, de no ser desactivada, va a producir una carnicería. ¿Hay que conseguir que cante "como sea"? Javier defendió en la conferencia de 1996 que no, porque "**la tortura es un viaje moral sin retorno**. No cabe atravesar esa frontera con pretensiones de excepcionalidad".

STUDIO
TEATRO

• SANDRA TORAL •

Pedro Casablanc, el actor, está francamente bien, con el handicap de tener que aguantar hora y cuarto encima del escenario en las condiciones arriba descritas. El director, **Carles Alfaro**, acierta en lo fundamental. Para mi gusto, el texto es demasiado largo y quizás estaría mejor si se le metiera la tijera y tuviera algunos minutos menos.

Además de la tortura, el debate que está continuamente sobre la mesa es el referente a **los medios y los fines**. Para el protagonista, el Estado sí que mata y asesina, muchísimo más de que lo que pueda hacerlo él a lo largo de su larga vida profesional.

Otra cuestión presente: ¿están preparadas para la construcción aquellas personas que se han especializado en la destrucción? Me parece también muy pertinente.

Hay muchas más, porque la obra te golpea repetidamente y te descubres al día siguiente dándole vueltas a muchas cuestiones.... hasta que te vas por ahí a beber y a comer algo y alguien (cuyo nombre no voy a mencionar) comienza a hablar de cómo se llama el pueblo ese que está al sur de Madrid, que tiene un río y hay un policía pegón... A partir de ahí, las risas superaron con creces a la reflexión.

Hoy se publica en **El Punt-Avui** crítica de **Joaquim Armengol** titulada **Expiació** y **TV3** le dedicó una pieza de minuto y medio. Laura Iglesias ha escrito también: **José K, torturado o la impunitat del Estad de Dret**.

La obra podrá verse el **22 de octubre (corrección)** en el hoy espacio cultural llamado **La Cárcel de Segovia**. Espero que también pueda verse en más sitios, incluido Donostia, lugar de nacimiento de su autor.

P.S.: dejo para el final el saludo a la gente con la que estuve. Mucha y variada. No pongo nombres, porque seguro que se me olvida alguno.

José K: estreinaldiaren kronika, apunte honen antzekoa euskaraz.

Actualización: 10 de octubre. 23:05. Pego aquí abajo un vídeo producido por la gente del Festival Temporada Alta de Girona. Aparece sobreimpresionado un rótulo que dice que José K. es de ETA. Pues no, no lo es: Ortiz lo dejó claro en el apunte **José K no es de ETA**.

En el vídeo, con fragmentos de la rueda de prensa y de la representación, aparecen Carles Alfaro y Pedro Casablanc.

www.javierortiz.net/voz/iturri/cronica-de-jose-k-y-del-policia-pegon

13 d'octubre de 2011 • DIRECTA 245

TEATRE

El dilema de McLuhan

'Jose K. Torturado', de Javier Ortiz, arriba al teatre amb una interpretació magistral de Pedro Casablanc

David Fernández

expressions@setmanaridirecta.info

Va ser el 1992 i Marshall McLuhan va plantejar-ho públicament a *ticking time bomb*: un terrorista és detingut una hora abans que esclati la bomba que ha col·locat. És lícit torturar-lo per desactivar l'explosiu? Contra el parany de la justificació de l'excepció i la xacra de la tortura, el dilema de McLuhan el va resoldre l'enyorat periodista Javier Ortiz, via monòleg, ara fa deu anys, poc abans que Bush decretés la *guerra global permanent*. Guantánamo obrís portes i els vols de la CIA sobre Europa fossin invisiblement quotidians.

Jose K. Torturado

Dirigida per Carles Alfaro.
Festival Temporada Alta.
Sala Planeta.
Girona, 7 d'octubre de 2011.

STUDIO
TEATRO

• SANDRA TORAL •

El text desbudella la raó d'Estat i s'endinsa en els racons recòndits de l'horror

Ortiz, torturat sota el franquisme, va signar *José K. Torturado*, un text curt, en format d'intens monòleg intensiu, on el terrorista torturat ho interpel·la tot i tothom des de la solitud de la cel·la i el dolor. Passant comptes amb el món, amb la termodinàmica de la repressió i amb les raons de l'altre. Deu anys després, Sandra Toral (Studio Teatro) s'ha atrevit a dur el monòleg a escena, sota la direcció de Carlos Alfaro i la colpidora interpretació -silencis, gestos i cadència de la paraula- d'un Pedro Casablanc que s'hi deixa la pell. L'obra es va estrenar el divendres 7 d'octubre a Girona en el marc del Festival Temporada Alta.

Durant una hora interminable, nu i emmanillat de peus i mans, tancat en una gàbia de vidre, d'esquenes al públic i amb

una càmera dins la cel·la que el controla i el projecta a l'escenari, Casablanc desbudella la raó d'Estat, encén les llanternes a l'habitació fosca del clavegueram policial i s'endinsa en els racons recòndits de l'horror. La veu de José K.: un dels textos més durs, sense cap concessió, sobre la tortura a casa nostra. Crònica del forat negre, taquígrafs i llum sobre *allò que mai no passa*, amb senyals i signes que farien emmudir el mateix McLuhan.

Un viatge imprescindible al fons de la condició humana, per repensar qui és el monstre, atendre com es justifica l'injustificable i reblar que l'ésser humà és l'únic animal capaç de tancar els ulls i, conscientment, mirar cap a l'altra banda. Un duríssim al·legat imperdible, directe i contundent, contra la tortura al segle XXI. Sense el permís dels Torquemadas moderns, al país on mai no es tortura, l'obra recorrerà l'Estat a partir de l'any vinent. *José K. Torturado* va ser editat en llibre l'any passat per l'editorial andalusa Atrapasueños, en col·laboració amb la Coordinadora per a la Prevenció de la Tortura.

elnortedecastilla.es

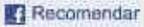
Portada **Castilla y León** Deportes Economía Más Actualidad Gente y TV Ocio Participa Blogs Servicio
Valladolid Palencia **Segovia** Zamora Salamanca Burgos León Soria El Castellano Soy de... Canal Castilla

Estás en: El Norte de Castilla > Noticias Castilla y León > Noticias Segovia > **Enorme Casablanc**

CRÍTICA DE TEATRO

Enorme Casablanc

24.10.11 - 00:54 - ALFONSO ARRIBAS |

0 Comentarios | 1 0 Compartir Recomendar 11

La segunda cita del Puro Teatro en La Cárcel de Segovia prometía sacudidas emocionales con su invitación a la reflexión sobre la legitimidad de la tortura en situaciones excepcionales. No es un trago cómodo, desde luego, porque no hay nada más reconfortante que creerse en posesión de valores inquebrantables, y que alguien nos enseñe las grietas resulta muy fastidioso.

Sin embargo, lo que verdaderamente sacude en 'José K. Torturado' no es tanto su planteamiento como su ejecución. Sabemos que la democracia tiene alcantarillas, que el primer mundo somete al tercero, que el sistema judicial se aplica en ocasiones en cuartos oscuros. Lo conocemos, lo tragamos y consentimos al poner en una balanza el bienestar de los nuestros y la ética de especie.

El autor, Javier Ortiz, plantea todas estas cuestiones de forma descarnada, hundiendo sus argumentos en presupuestos filosóficos y desarrollándolos con ejemplos reales y muy actuales, como el tráfico legal de armas, el apoyo ciego a dictadores sangrientos, los interrogatorios sin normas… Encoge el alma, sí, pero aprendemos a convivir con ello.

Pero resulta que se ha llevado al teatro de una forma singular. Encerrado en una escueta cabina de metacrilato, un terrorista veterano protagoniza un monólogo al límite sobre todas esas cuestiones desde el punto de vista de quien decidió enfrentarse a esa moral resquebrajada pegando tiros y poniendo bombas.

Una cámara capta el primerísimo primer plano del asesino, que es proyectado en una pantalla en la parte superior del escenario. Está desnudo, esposado y de espaldas al público. La cabina se vuelve poco a poco traslúcida a causa de la transpiración del reo, incrementando la sensación de asfixia.

José K. ha sido torturado y lo cuenta a gritos. El espectador alterna la mirada a la pantalla y al interior de la cabina. Los ojos de un criminal y el cuerpo de un ser humano despojado. Ahí se certifica el debate, esto es lo que sacude. Inevitable recordar el cadáver de Gadaffi expuesto sobre un colchón sucio en el suelo de una tétrica cámara frigorífica.

Quien se mete en la cabina es el actor Pedro Casablanc, a quien ya se puede describir como uno de los actores que ha llegado al límite de la exigencia. Este papel es brutal y se lo come. No es que resulte creíble su sufrimiento, es que sufre en escena. Se desgasta, suda, respira con dificultad, se le arrebatan el pudor. Un ecce homo victimizado y cruel a la vez.

Su actuación es soberbia, y la experiencia teatral que proporciona su desgaste progresivo es de esas que no se olvidan y que siguen llevándonos al teatro por si tuviéramos la suerte de que se repita algo similar.

EL ADELANTADO.com

Segovia, lunes 24-10-2011 - 15:40 h.

Portada Opinión Local Provincia Cuéllar Castilla y León Nacional Internacional Deportes Última Hun

Todas las noticias | Hemeroteca | Participa | Inmobiliaria | Publicidad | RSS

Estás en El Adelantado de Segovia :: Portada > Local

A ESCENA

Alimañas humanas

Ana San Romualdo - Segovia

Vota ☆☆☆☆☆ Resultado ★★★★★ 3 votos

Imprimir Enviar

Pedro Casablanc, en un momento de su actuación. / Alberto Benavente.

¿Está usted a favor de la tortura? Seguramente, ante esta pregunta el 99 por ciento de la población de cualquier país civilizado respondería, con bastante sinceridad, que no. Si se atrapa a un terrorista que acaba de poner una bomba en una plaza llena de gente, que va a estallar en el plazo de una hora, y no quiere revelar dónde está... ¿aprobaría usted torturarlo para sacarle esa información? ¿aprobaría torturar

Incluso a sus familiares para que confiese dónde está la bomba y evitar decenas de muertes?

Seguramente, en ese caso la convicción genérica de que la tortura no es tolerable cambiaría en un buen porcentaje de la población. Como la postura en contra de la pena de muerte que comparte buena parte de la sociedad española cambia cuando la víctima de un crimen toca de cerca. Como cambia en muchas personas, aunque sea en un arrebato de ira, cuando los telediarios y los periódicos nos muestran hechos tan atroces que ningún castigo parece suficiente.

Estos son los dilemas que plantea 'José K. Torturado', la obra que, protagonizada por Pedro Casablanc y dirigida por Carles Alfaro, sobre un texto de Javier Ortiz, llegó el sábado al pequeño teatro de la antigua cárcel de Segovia en su segunda representación, solo unos días después de su estreno en Gerona. La obra busca enfrentar al espectador con las alcantarillas de su alma, y a fe que lo consigue, porque buena parte del público salía del auditorio con cara de ir a tardar unas horas en digerir el espectáculo. Pero además 'José K.' hace otra aportación, desde mi punto de vista igualmente interesante y enriquecedora, dando un perfil humano a quien la sociedad ve como una alimaña. Como han hecho, por ejemplo, algunas películas (estoy pensando en el etarra que encarna Carmelo Gómez en 'Días contados'), 'José K.' pone al espectador delante de un hombre que ha matado a decenas de personas, pero que tiene problemas morales con ello; un frío asesino capaz a la vez de querer a su madre o de amar a una mujer. Y eso incomoda, porque nos descoloca la imagen fija con la que intentamos poner un poco de orden en algo para lo que carecemos de explicaciones.

Obviamente, todo este tinglado teatral no se sostendría sin un actor enorme, Pedro Casablanc, que desnudo; atado; sentado en un banquete dentro de una caja de metacrilato que su aliento va, opresivamente, empañando; de espaldas al público y con una cámara a diez centímetros de su cara, proyectada en una pantalla gigante durante más de una hora, saca petróleo de donde no hay casi nada. El público, aún noqueado, reconoció su trabajo con una larga y cálida ovación.

FICHA:

Espectáculo: José K. Torturado, de Javier Ortiz.

Intérprete: Pedro Casablanc.

Espacio escénico e iluminación: Carles Alfaro.

Espacio sonoro: José Antonio Gutiérrez.

Dirección: Carles Alfaro.

Lugar: Sala Ex.presa. Antigua cárcel.

Fecha: Sábado, 22 de octubre de 2011.

STUDIO
TEATRO
•SANDRA TORAL•